

BÁCSMEGYEI FÜGGETLENSÉG

A BACS-BODROG VÁRMEGYEI ÉS A ZOMBORI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁR: Egész évre 10 kor., félévre 5 kor., negyedévre 3 kor. — Néptanítók részére: Egész évre 8 kor., félévre 4 kor. — Egyes szám ára 10 fillér.
Megjelenik: vasárnap és csütörtökön.

Felelős szerkesztő:

Dr. JOVÁNOVITS JÓZSEF.

Laptulajdonos a „Zombori Függetlenségi Párt.”

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Erzsébet-körút 13. sz. hová a lapot illető közlemények és az előfizetések küldendők. — Kéziratokat a szerkesztőség nem ad vissza.
Szerkesztőség és kiadóhivatal telefonszáma: 76.

Értsük meg egymást!

Zombor, július 14.

Politikai életünk mai története reánk nézve, akik benne élünk, talán sok tekintetben kicsinyesnek látszik, de ne feledjük el, hogy a mi küzdelmünk a jövő nemzedék számára mégis csak történelem lesz.

A jövő nemzedék a történelem révén csak azokról az eseményekről vesz tudomást, melyek a mi életünkben fordulópontot képeznek.

Hogy ezek a fordulópontok nemzeti egyéniségünk érvényesülése felé haladó irányt jeleznek-e, ezt ugyanis a jövő nemzedék fogja eldönteni.

Kétségtelen, hogy a mai napi politika vásári zaja megett hatalmas erők vívják elkeseredett harcukat. A küzdő ellenfelek vezető egyéniségei érzik is a történelem előtti felelősség súlyát, s a döntő összemérkőzés idejét minduntalan kitőlják. Ebben a nagy harcban az egyes személyek érdekei számba se jöhetnek és egészen bizonyos, hogy ha a küzdő ellenfelek bármelyike elég erősnek érezné magát a döntő harc megvívására, a végelszámolás napja semmit sem késnék.

A dinasztikus érdek köpenyegébe burkolódzott osztrák birodalmi eszme egyik kezében a pénz, másik kezében a fegyver hatalmával, száll szembe a magyar nemzet jogos törekvéseivel.

Kétségtelen, hogy ha Magyarország egész lakossága szinmagyar volna, régen vége volna a harcnak. Beksits Gusztáv ideálja: a tizenhét millió magyar; a birodalmi eszme kétfejű sasát megtépné, elkergetné a magyar birodalom egéről könnyen, szinte harc nélkül.

De addig nem várhatunk, míg tizenhét millió szinmagyar lélek jár e hazában. E század közepéig — amikor ezt a lélekszámot Beksits Gusztáv szerint elérjük — tétlenséggel annyit mulaszt-hatunk, hogy mulasztásainkat tizenhét millió magyar sem hozhatja helyre.

Az emberi fejlődés törvénye logikus, nem vet a fejlődés útjába megoldhatlan problémákat. Kétségtelen, hogy a mai Magyarország elegendő számbeli és értelmi erővel bír a mai problémák megoldására.

De értjük meg egymást!

A napi események értessék velünk meg, hogy a régi politikai rendszerek vezető egyéniségei sem voltak hazá-árulók. Legyünk tisztában azzal, hogy ha a szabadelvű kormányok nemzeti egyéniségünk kiépítése felé nem tettek többet annál, mint amennyit épen tettek, az nem egészen rajtuk mult.

De épen a napi események értessek meg a hatvanhetes alap hiveivel is, hogy a fejlődés, átalakulás törvénye érvényes mindenütt.

A gazdasági, ipari, politikai viszonyok átalakultak; számos állami támogatásban részesülő vállalat, sok magánvállalkozás keresi az érvényesülést; felsőbb iskoláinkból mindig nagyobb és nagyobb számmal kikerülő fiatalságunk az önálló államiság tudatával lép ki az életbe s terjeszti a maga körében ezt az öntudatát.

A minden téren megindult fejlődés megváltoztatta a két állam közötti erőviszonyokat, amiből szükségkép következik, hogy a két állam egymáshoz való viszonyát szabályozó intézkedések is meg kell változni.

A hatvanhetes alap összes alkotmányjogi és gazdasági vonatkozásaival idejét multa.

A mai helyzet kiválókép alkalmas arra, hogy nemzeti önállóságunk felé erőteljes lépést tegyünk.

A hatvanhetes párt hivei feledkezzenek meg arról az egyéni sérelmekről, melyek minden politikai rendszerváltozással kapcsolatosak. Szűnjenek meg abban reménykedni, hogy erőszakos intézkedéssel vissza fogják fordítani a fejlődés irányát. Ha ez az erőszakos visszafejlesztési kísérlet onnan felülről el is következik az olyan al-

kormányellenes, erőszakos eszközökkel történik majd, hogy annak során a hatvanhetes alap egyetlen értékes eleme sem kívánhat érvényesülni.

Értsük meg egymást! Tegyük félre a személyes tekinteteket!

Ne feledkezzünk meg róla, hogy Magyarország történetének fontos szakát éljük!

Keressük az együttműködhetőség lehetőségét!

Ez a lehetőség meg van; ennek keretében a személyes érvényesülhetőség is nyitva van minden értékes egyéniség számára.

Dr. Knézy Lehel.

Városi közgyűlés.

Zombor város törvényhatósági bizottsága *Fernbach* Károly főispán elnöklésével folyó hó 13-án délután 3 órakor a bizottsági tagok igen csekély érdeklődése mellett több sürgős ügy letárgyalása végett rendkívüli közgyűlést tartott.

Az egyik kiemelkedő mozzanata a közgyűlésnek az a szűkszavu interpelláció volt, amelyet dr. *Gombos* Ignác bizottsági tag intézett a polgármesterhez.

Sztrilich Zsiga obytinár társaival ugyanis indítványt adott be a törvényhatósági bizottsághoz, hogy az a vásártéri állomásnak teherrakodóval leendő kibővítését kérelmezze. Hogy a második teherrakodónak a felállítása mily fontos iparosaink, gazdáink és kereskedőink ügyleteinek lebonyolítására és gazdasági érdekeink előbbrevitelére, azt hisszük felesleges fejtegetnünk.

Ezzel az indítvánnyal kapcsolatosan dr. *Gombos* kérdést intézett a polgármesterhez, hogy a kiépítendő városi villamos vasut ügyének indokolatlan késedelme miatt terhel-e valakit felelősség és mi az oka dacára annak, hogy az ügy már hónapok óta a városnál van tanulmányozás végett, még mindig nem történt intézkedés, hogy a közgyűlés elé kerüljön. Teljesen feleslegesnek tartja interpelláló a vásártéri állomásnak teherrakodóvá való kibővítését, ha a városi villamos vasut nem valósulna meg. Az új teherrakodónak szerinte csak akkor volna jelentősége, ha az a városi villamossal összeköttetésbe hozatnék.

Dr. *Alföldy* helyettes polgármester maga is elődázásnak tartja a városi villamos ügye körül tapasztalt eddigi eljárást, amelynek

A zombori polgári fiúiskola I. és II. osztálya folyó évi szeptember hó 1-én megnyílik a bajai-utcában levő Pavlovits-féle házban.

oka azonban a városi tanácson kívül kérésre. Kijelenti, hogy az ügy a területátengedések, az áramszolgáltatási szerződés pontozatainak megállapítása végett most már a tisztli ügyésznel van, aki egy-két nap alatt elkészül, úgy módjában lesz a tanácsnak a kérdést a legközelebbi közgyűlés plenuma elé terjeszteni. A közgyűlés és interpelláló a választ tudomásul vette.

Tudomásul vette a közgyűlés a belügyminiszternek a csendháborítás, valamint a kereskedelemügyi miniszternek a bérkocsi szabályrendelet módosításának jóváhagyására leküldött intézkedését.

Mérő Ignácot saját kérelmére az 1909. évi legtöbb adót fizető bizottsági tagok sorából a közgyűlés törölte és dr. Huber Józsefet hívta be.

A felső kereskedelmi iskolánál a megszüntetett óradíjas tanári állás helyébe rendszeresített ötödik tanári állásra a közgyűlés egyhangulag Sauer Sándort választotta meg, aki az esküt a törvényhatóság előtt le is tette.

A Gyalokay ösztöndíjat a közgyűlés Horvátovs István 6 szavazata ellenében 35 szavazattal Horváth Istvánnak adományozta.

Az ujonnan felállított polgári fiúiskola iskolaszéki tagságára a törvényhatóság újlag egyhangulag Sztrilich Zsigát választotta meg.

A heti állatvásárokon az állategészségügyi teendők ellátása céljából kiírt pályázati hirdetmény meddősege miatt új pályázatot hirdetnek.

A Ferenc József laktanyába, miután a törvényhatóság nem lát fenforogni oly nyomós okot, amely a távbeszélő állomás felállítását indokolná, az állomásparancsnokságot ebbeli kérelmével elutasítja.

A közgyűlés az aradi vértanuk vesztőhelyének megváltására 100 koronát, a zombori iparos dalárdának a kecskeméti országos dalárversenyen való közreműködése céljából 300 korona segélyt szavazott meg.

Pártolólág terjeszti a közgyűlés a földmívelésügyi miniszterhez a zombori vendéglősök ipartársulatának a bornyilvántartás vezetése alól való felmentésük iránti kérvényét.

A városi segéd- és kezelőszemélyzet, valamint a hajduk drágasági pótlék iránt benyújtott kérelmét a közgyűlés *jóindulattal fogadta* és utasította a tanácsot, hogy *októberig keressen fedezetet* s akkor tegyen előterjesztést.

Több apróbb ügy elintézése után a közgyűlés $\frac{3}{4}$ órakor véget ért.

Rákóczi-asztaltársaság kirándulása.

A zombori Rákóczi-társaság küldöttségileg kirándult Fiumébe, hogy az ottani Rákóczi-társaságot üdvözölje. A küldöttségben résztvettek Vértesi Károly ügyvéd, Buday Gerő, Bagó Géza és Omelka Gusztáv. A fiumei Rákóczi-asztaltársaság Baltássy Miklós elnökkel az élén testületileg fogadta és kalauzolta kirándulóinkat.

A két testvértársaság tagjai este a Hungária étteremben ismerkedési vacsorára gyűltek össze. Vértesi Károly és Buday Gerő üdvözlőre Baltássy Miklós elnök felelt. Elmondotta a fiumei Rákóczi-asztaltársaság alakulásának történetét és kiemelte azokat a nehézségeket, amelyekkel az ország végvárán, az idegenajku elemek között a nemzeti szellem fejlesztése érdekében küzdeniök kell.

Vértesi Károly beszéde.

Tisztelt Rákóczi-asztaltársaság!

A zombori Rákóczi-asztaltársaság küldöttsége délvidekről eljött a fiumei Rákóczi-asztaltársasághoz, másik délvidekre. Mi onnét jöttünk, ahol most az aranykalászos rónaságon dőlnek a rendek. Itt meg ott vagyunk, hol a tenger sikja az eget visszamosolyogja. Különböző a lakhelyünk, de egy az érzésünk és a dicső Rákóczinak az önzetlen, önfeláldozó hazaszeretében egyesültünk. Így van ez jól uraim s kell, hogy így legyen az jól, uraim.

Az a vidék, ahol mi lakunk, vegyes ajku embereknek a tanyája. Ez a rétváros, amelyben önök munkálkodnak, szinte az. Mi ott, önök pedig itt küzdenek a magyarságért, az édes magyar hazánk jólétéért, felvirágzásáért és jövődjéért. A harc, melyet mi ott és önök itt folytatnak, jó és szent harc, mely folytonos éberségre int és állandó kitartásra ösztönöz, mert a magyar haza csak úgy állhat fenn, ha hazafiság lakozik a szivekben, lakozik, lakozik, igen, lakozik a szívünkben.

Mi mindent megteszünk arra nézve, hogy élesszük magunkban ezt a szent tüzet hazafias ünnepélyeken, egyébkor is lángrolágra gyújtjuk azt másokban mindenkor.

Azért díszes éreszobrot állítottunk ott-hon Schweidel Józsefnek, az aradi vértanú honvédtábornoknak, városunk jeles szülőjének. Most pedig azon buzgólkodunk, hogy hasonló emléket emeljünk a dicső fejedelem Rákóczinak, a másik szabadsághősnek, kinek a vitéz serege nálunk is járt, szétütni azok között, akik nem voltak jó érzésű honfiak, habár a magyar föld tartotta el őket.

Hogy ide visszazsájk, mondom, halani olyan jól esett nekünk, hogy ebben a végvárban is olyan számosak Rákóczi emlékének a tisztelői s így a keblünk csakhamar rokon lett. Nem ismertük egymást, mégis megszerettük egymást, csak azért, mert a magyarságban, hazafias érzésekben összefert a szívünk.

Sok szépet és jót hallottunk mi a fiumei magyarokról, igyekezetüknek mindig sikert kívántunk, koronázza is azt eredmény!

Most pedig örülünk, hogy itt vagyunk, hazánk határán önöknek uraim, magyar parolát adhatunk. Szívvel, lélekkel, az egyenlőség és testvériség szent nevében üdvözöljük önöket igen tisztelt uraim, köszönjük a szíves látásukat és a változatlan nemes barátságukat a jövőre is kérjük.

Vinni fogjuk innét, a Frangepánok vára alól, a magyar tengerpartról, önköztől uraim a legszebb emlékeket haza. Addig is és azon túl a fiumei Rákóczi-asztaltársaságot Isten tartsa! Mig a magyar ipart pártolják és a honnak élnek, éljenek!

Előfizetési felhívás.

Julius hó elsejével lapunkra új előfizetést nyitottunk.

Amikor közönségünket új előfizetésre felhívjuk, nem finandális célok lebegnek szemünk előtt; a mi lapunknak még csak másodlagosan sem az a célja, hogy bárkinek is anyagi hasznot hozzon. A mi célunk azonos azzal az ideális céllal, melyet a laptulajdonos, a függetlenségi párt maga elé tűzött és e cél: a függetlenségi eszme ápolása, terjesztése, erősítése.

Az ezen cél által megszabott kereteken belül rendületlenül a legradikálisabb szabadelvűség elveit szolgáljuk; kormánytól, hatóságoktól és egyes emberektől függetlenül küzdünk a megállás nélkül való haladásért.

A politikai irányu tevékenységünk mellett, áthatva attól a nemes feladat-

tól, mely a magyar sajtóra hárul, kulturmissziót is akarunk teljesíteni, legfőbb gondoskodásunk tárgyát képezvén lapunk irodalmi nivójának megőrzése.

Ezekhez a nemes célokhoz kérjük az olvasó közönség támogatását!

Lapunk előfizetési ára:

Egész évre 10 K — f.
Félévre 5 K — f.
Negyedévre 3 K — f.

„A Bácsmegyei Függetlenség”
kiadóhivatala.

H I R E K.

Szeretnék elbujdosni néha...

Szeretnék elbujdosni néha
Sötét erdőbe egymagam
Beláthatatlan rengetegbe
Hol minden néma hangtalan . . .
S ott élni árván, elhagyottan
Mint fészket vesztett kis madár
Mindenkitől elúzve, távol . . .
Bevárni, míg jó a halál . . .

Szeretnék villám lenni néha
S cikázni véres ormokon
Nem sujtani! Nem! büntetni ott,
Hol nem él a hit az arcokon . . .
Hol eltompult a szív, a lélek
S a szenvedély vak, féktelen,
Hol a kebel csak rosszat rejt,
Hol rút bünt szül a képzelem . . .

Oh nem! Mégsem . . . ne! ne ez legyen! . . .
Maradjon csak szívem gyengéd,
Mely megbocsát mindenkinek . . .
S ha majd mint díszben virágot
El is tiporja büszke gög . . .
Nyilik talán egy sirhalom,
Mely elfödi a szemfedőt . . .

Ferenoz Béla.

Kinevezés. A király Veress Béla szabadkai törvényszéki jegyzőt a nagyikindai járásbíróshoz albiróvá nevezte ki.

Áthelyezés. A király Jurkovicz Othmár esikszeredai törvényszéki bírót hasonló minőségben az újvidéki törvényszékhez helyezte át.

A nemesmiliticsi plébánosválasztásról. A nemesmiliticsi plébánosválasztás győztes jelöltje dr. Vidákovich Pál a Szabadkán megjelenő „Bácskai Napló” című lap legutóbbi számában reflektál a plébánosválasztásról közölt híradásunkra. Nyilatkozatában természetesen tagadja, hogy a választás körül szimonizálás, vagy egyéb szabálytalanság történt volna. — Mi a választásról a tényeknek megfelelő, teljesen tárgyilagos tudósítást hoztunk tudósítónk tollából. A közlemény egy árva szóval sem gyanúsítja meg dr. Vidákovich Pált, csupán konstatálja azt a tényt, hogy a kisebbségben maradt párt a választást szimonizálás és egyéb okok miatt megfélebbezte. — Ezt az ügyet hírlapi polemia keretében elintézni nem lehet. Értesülésünk szerint a terjedelmes felelkezés már be is van adva és arra illetékes fórum majd dönteni fog. És a döntés után megint tárgyilagosan meg fogjuk irni az új fordulatot.

Kinevezés. Illis Emil nagyikindai tszéki díjnok az újvidéki kir. törvényszékhez irnokká neveztetett ki.

Estély az alispánéknál. Fényes estélyt rendezett ifj. Vojnits István alispán és családja a „Zombori Troubadourok” tiszteletére azon alkalomból, hogy őt a troubadourok disztagjukká választották. Mi sem mutatja jobban az estély sikerültét, mint az, hogy folyó hó 6-ika esti 8 órájától másnap délután 1/4 óráig tartott. Az estély kedélyes és a résztvevőkre feledhetetlen jellegű a házigazda és családja páratlan kedvessége és szíves látása adta meg, no meg az a körülmény, hogy a jókedvű társaság az idővel meg az órával egyáltalán nem törődött. Hogy az estély mégis oly hamarosan (?) véget ért, egyedüli oka Köblöczky András volt, aki aznap estére máshol lévén elfoglalva, kénytelen volt a szolgálatot felmondani. Már pedig cigány nélkül nincs mulatás. Az estélyen hivatalosak voltak: Arnold Sándor, Alföldy László, dr. Brestyánszky Miklós, Bence Béla, Glatz Gyula, Hermecz Ferenc, dr. Henneberg Géza, Jeisel Henrik, Jablonszky Zoltán, Klemm Gyula, Karsay Elemér, Konyovits Antal, Kovács Antal, Lederer Pál, Lánckor Antal, Margalits István, Mikosevits Kanut, Mayer Jenő, Moldován Lajos, Preszly Károly dr., Preszly István, Paul Iván, Poór Béla dr., Popovits Sebő, Raisz Sándor, Scherer Rezső, dr. Szabovlyevits Dusan, dr. Szondy István, Szűcs László, Szántó Károly, Szemző István, Széchenyi László, Tripolszky Gyula, Tomcsányi Aladár, Tárcazy Dezső, Tantner Ottó, Thurszky Zsigmond dr., Veszelyovszky József dr., Valient Nándor, dr. Willmann Mátyás, dr. Závodszy Levente, dr. Zátanyi Dezső, Zsigmond János, Borovánszky Géza.

Halálozás. Preszly Jánosné szül. Tárcazy Kornélia 45 éves korában meghalt. Temetése a város közönségének osztatlan nagy részvéte mellett folyó hó 11-én ment végbe. Kiterjedt rokonság gyászolja.

Kutassy József vármegyei árvaszéki ülnök folyó hó 12-én 45 éves korában meghalt. A tisztviselői kar ravatalára koszorút helyeztet és emlékére gyászlapot adott ki. Temetésén Fernbach Károly főispán, Vojnits István alispán és dr. Alföldy Árpád helyettes polgármester vezetése mellett a vármegyei és városi tisztviselők testületileg megjelentek.

Gazdasági munkáskitüntetés. A földművelésügyi miniszter Barczal Istvánt, gróf Zichy N. János eselédjét hosszú és hű szolgálatainak elismerésül 100 korona jutalommal és elismerő oklevéllel tüntette ki. A jutalmakat az összes gazdasági alkalmazottak és aratómunkások, Topolya község előljárósága és a grófi család jelenlétében Császár járási főszolgabíró adta át, meleg szavakban méltatva az ünnepeit hűségét és munkásságát. A munkásokhoz Jedlicska Mihály községi jegyző intézett szép beszédet, majd dr. Farnek Dezső ügyész mondott köszönetet a grófi család nevében a jutalomért, amely után a nagybirtokos részéről a munkások megvendégeltettek és vig zeneszó mellett kora reggelig ropták a táncot.

A baja—szabadkai vonal építése. A m. kir. kereskedelmi miniszter leíratot intézett Baja város közigazgatási bizottságához, melyben a várost a baja—szabadkai vonal elsőrangúsításáról és a forgalmi kitérők létesítéséről értesíti. A közigazgatási bejárást július 17-ére tűzték ki.

Névmagyarosítás. A belügyminiszter Wescha Antal bajai lakos család nevének „Magasi”-ra kért magyarosítását megengedte.

Tanulmányut. Dr. Donoszlovits Vilmos, a zombori Röntgen Laboratorium tulajdonosa, gyakorló orvos, az orvosi tudomány újabb vívmányainak a helyszínén való tanulmányozása céljából néhány hétre Münchenbe és Berlinbe utazott és a nagyobb külföldi kórházakat fogja meglátogatni. 3—1

Az érdem jutalma. Pacséri tudósítónk írja: Vasárnap délután adta át Császár Péter járási főszolgabíró a földművelésügyi miniszter 100 korona jutalmát és elismerő oklevélét Cseke Sándor pacséri gazdasági munkásnak, aki Milodánovits Simon honvédelezredes gazdaságában hosszú ideig mint aratómunkás hűen és becsületesen szolgált és szolgál. A kitüntetéshez a főszolgabíró és Pántov Sándor kisbirtokos mondott buzdító beszédet. A jutalmazás nemcsak az egybegyűlt munkások és eseléddek, de a birtokosok között is látható jó hatással volt.

Az állami iskolai gondnokságok új utasítása. A m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter az 1907. évi XXVII. t. c. értelmében az állami iskolai gondnokságok részére új utasításokat készített. Ezek az utasítások a miniszternek a kir. tanfelügyelőhöz intézett rendeletével a napokban érkeztek azzal, hogy a kir. tanfelügyelőség az utasítások egy-egy példányát az illetékes gondnokságoknak küldje ki. Csapó Kálmán kir. helyettes tanfelügyelő az utasítások szétküldését most eszközölte. A gondnokságok kötelesek az új utasításokat az iskola költségvetése terhére annyi példányban beszerezni, hogy az a gondnokság és a tantestület valamennyi tagjának rendelkezésére álljon. Az utasítás a m. kir. tudományos egyetem nyomdájánál szerezhető be.

Új postaügynökség. A temesvári posta- és táviratigazgatóság Topolyán postaügynökség létesítését engedélyezte.

Vizbe fullt kisleány. Pavlinszky Lukács kishegyési lakos a múlt napokban reggel korán kiment a feleségével dolgozni. A kis másfél esztendő Margit leányukat felöltöztették, azután kitétek az udvarra, hogy játszon a többi gyerekekkel. Az udvaron állt egy esővízes hordó. A kis Margit felkapaszkodott rá, belenézett és fejével belebukott a hordóba. Este a szülők keresték a kis leányukat, de nem találták sehol. Hosszas kutatás után végre ráakadtak a hordóban, ahol megfulladt. A csendőrség megindította a vizsgálatot.

Kivágták a magyar cimert. Szépligeti tudósítónk arról értesít bennünket, hogy az ottani vasúti állomáson levő összes hirdetések közül eddig még ismeretlen tettes kivágták a magyar cimert. Annyit sikerült megállapítani, hogy az éretlen csinny nem közszébbiek követtek el.

Életmentő hajós. Óbecséről írják: Csütörtökön két kis fiúcska életét mentette meg egy derék hajós legény. A fiúcskák a zsilip közelében horgásztak. Az egyik anyyira elmerült az ugrándozó halak nézésében, hogy elszédült és a vízbe bukott. A másik segélyre akart lenni és akkor azt is magával rántotta. A zajra, lármára figyelmes lett a közelben időző hajós legény és éppen jókor érkezett, hogy a két el-elmerülő fiúcskát kimentse a vízből. A biztos halálból kiragadott fiúkat haza vezette az életmentő hajós legény.

Állami cipésztanfolyam Szabadkán. A szabadkai ipartestület legutóbbi választmányi ülésén elhatározta, hogy az állami cipészszaktanfolyam Szabadkán való mielőbbi felállításáért felírja a kormányhoz és minden követ megmozgat, hogy a szaktanfolyamot Szabadkán állítsák föl.

A veszedelmes arató. Bugarszky birtokán Farkas Gergely összeszólalkozott régi haragosával Tamburás Jánossal. A szóvita verekedéssé fejlődött. Farkas amidőn látta, hogy a nálánál jóval erősebb Tamburással nem bír, felkapta élesre kalapált kaszáját s azzal ellenfelét s a segélyére siető feleségét sulyosan megsebesítette. A veszedelmes aratót a csendőrség vette pártfogásába.

Pénzbírság — és elzárás. A m. kir. igazságügyminiszter felebezés kapcsán ki-mondotta, hogy a be nem hajtható pénzbírság (a pénzbüntetésétől eltérőleg) nem változtatható elzárásra.

Szélhámos könyöradománygyűjtő. Czuczies Misa itteni szerb suhanc szerb felírásu gummibélyegzővel ellátott hamis bizonyítvánnyal járta be a napokban a város magyar családjait és könyöradományt gyűjtött. De rajtavesztett, mert a rendőrség elcsipte s most a zárkában elmélkedik jövő sorsa felett.

Munkás kitüntetés. Kurbajai tudósítónk írja: Szép ünnepségnek volt tanuja e hó 11-én Kurbaja községe. Schama József — ki 40 éven át volt hű szolgálója a Schoblocher családnak, — kapta a földművelésügyi miniszter jutalmát: egy diszoklevelet és 100 koronát aranyban, mit Koller Oszkár, a bácsalmási járás főszolgabírója adott át gyönyörű beszéd kíséretében a kitüntetettnek. Utána Egger János, a község érdemes jegyzője és Wolf X. Ferenc közgyám németül, Brand Antal, a község derék bírója pedig magyarul tartott magvas, szép beszédet. Az ünnepséget kedélyes mulatság követte, melyet a munkaadó, Schoblocher Jakab rendezett. A mulatság a hajnali órákig tartott.

A csatornába fulladt. Lutkies György újvidéki lakos 7 éves János nevű fia péntek délután 12 éves bátyjával a Ferencz József csatorna partján sertéseket őrizett és eközben játszadoztak is. Játék közben a kis János megcsuszott, a csatornába esett és mire a segélyére siető emberek a vízből kihúzták, megfulladt.

Póttartalékosok családjainak segélyezése. A belügyminiszter a pénzügyminiszterrel egyetértőleg, sürgős rendeletet intézett a törvényhatóságokhoz, hogy a területükön irassák össze, hogy a közelmúltban visszatartott póttartalékosok közül kiknek a családja szorul segélyezésre. A nemrég történt külpolitikai események miatt kárt szenvedett családok tehát segélyben fognak részesülni. A segélyezés aránya, amint azt a leirat is kifejezetten tudatja, nem emelkedik fölül a katonaságnál tartott családfő átlagos kereseti vagy jövedelmi mértékén. A belügyminiszter fölhívja a hatóságokat, hogy a segélyezésre ajánlottak névjegyzékét sürgősen állítsák össze.

Kitüntetett munkás. Kishegyési tudósítónk írja: Horváth Pál kishegyési munkást Darányi földművelésügyi miniszter 100 korona jutalommal és elismerő oklevélben részesítette. A jutalom átadása szép ünnepség keretében ment végbe, amelyen Kiss Károly földbirtokos, mint a vármegyei gazdasági egyesület megbízottja átgondolt, tartalmas beszédet mondott, különösen a kitüntetett józan magaviseletét, hűségét és szorgalmát hangsúlyozta. Limbek Pál községi jegyző a község és a munkások nevében mondott köszönetet a kitüntetésért.

A felvigyázó büne. Balaton Károly, a bacsabokodi vasúti állomás főnöke bepanaszolta Kornet József pályafelvigyázó gyakornokot, hogy jogtalanul behatolt hivatalos helyiségebe és onnan egy Browning-revolvert és 11 töltényt elvitt. Az állomásfőnök ezért felelősségre vonta a pályafelvigyázót, ez lelvéllel fenyegette.

A magyar ujságírás szenzációja! A Nap a magyar közönség legkedvesebb lapja! A 49-es eszmény és a magyar nemzeti törekvések egyetlen hű és kérlelhetetlen szószólója. Főszerkesztő: Braun Sándor. Felelős szerkesztő: Hacsak Géza. Naponként 125,000 példány! Egy szám 2 krajcár. A Nap előfizetési ára: Egész évre 16 kor., félévre 8 kor., negyedévre 4 kor., egy hónapra 1 kor. 40 fill.

Közgazdaság.

Utadó. A közigazgatási bíróság a következő határozatot hozta: A közigazgatási bizottság a be nem hajtható utadót csak akkor változtathatja át természetben teljesítendő szolgáltatásra, ha ezt a törvényhatósági szabályrendelet elrendeli. Ilyen rendelkezés hiányában az utadót, ha az valóban

behajthatatlan, le kell írni. A közigazgatási bizottság határozata a kereskedelemügyi miniszterhez felelbezzethető. Ha azonban a tartozás mértékének jogossága vitás, akkor a közigazgatási bizottság határozata ellen panasszal lehet élni a m. kir. közigazgatási bírósághoz.

A kivándorlásról. A kivándorlási láz csak nem akar csökkenni, hiába hoznak ellene törvényt és hiába léptetnek életbe újabb s újabb rendszabályokat. A kivándorlást egyedül egy ország gazdasági jóléte csökkentheti vagy pedig Amerika gazdasági viszonyainak válságos helyzete akadályozhatja meg. Három év előtt óriási volt a kivándorlás és Amerika törvényhozása törvényes intézkedésekkel akart gátat vetni az ijesztő mértékben emelkedő bevándorlásnak. A törvényes intézkedések és szigorítások azonban sehogy sem csökkentették a bevándorlást, mignem az 1908. évi gazdasági válság teljesen erejét vette az újvilágba kívánczó áramlatnak. Az idej esztendő ismét felkeltette az emberek reményességét és egyre többen és többen ragadnak vándorbotot, hogy a tengeren túl keressenek maguknak boldogulást.

A szalámihus-szállítás könnyítése. A földművelésügyi miniszter 16021/III—1. sz. alatt kelt leiratával elrendelte, hogy mivel a sertés szalonnája, fej és csülkők szalámigyártás céljaira nem értékesíthetők és ennél fogva a husszállításra vonatkozólag rendelkezésben megszabott feltételek a szalámigyártást kétségtelenül nagymértékben megnehezítik, kizárólag szalámigyártás céljaira a szalonna, fej és csülkők nélküli sertéshus szállítása is megengedtesse. Minthogy azonban a szalámigyártás idénye alatt a sertéssziger egyes helyeken, nevezetesen úgy a szalámigyártás céljaira sertésvágással foglalkozó községekben, valamint a szalámigyárakban is oly nagy lehet, hogy ezt a husminőséget a termelés helyén értékesíteni alig lehet és ilyen esetekben tehát a husvizsgálat tárgyában kiadott rendelet 114. §-ának rendelkezései folytán jelentékenyen károsodhatnak, ezért a miniszter elrendelte, hogy kivételes esetekben kocsonyahusnak közfogyasztás céljából idegen községbe szállítása is megengedtesse.

NYILTTÉR. *)

Egy hecckáplán válasza.

Barátaim figyelmeztetése révén csak legutóbb értesültem, hogy valami „ostor“ név alá rejtőzött jóbarátom (?) a zombori „Bácskában“ úgy kiserkesztett, hogy minden jóízű ember csak a legnagyobb megbotránkozás hangján emlékezhetett meg rólam. Előre is kijelentem, hogy az álnévű rágalmazó ellen megtettem már az illetékes hatóságoknál feljelentésemet s hogy polgári és papi becsületelem meghurcoltatása miatt bírói uton fogok magamnak elégtételt szerezni.

Nehogy azonban akár a „Bácska“, akár más lapok olvasóközönsége abban a téves véleményben legyen felőlem, mintha a kérdéses cikk állításai a valóságnak mindenben megfelelnek, itt a nagy nyilvánosság előtt ünnepélyesen kijelentem, hogyha bárki is rám bizonyítaná, hogy „nem az egész nép, illetve az egész képviselőtestület akaratára, hanem az én igazításomra lett a Kossuth Lajos-utca Templora-utca visszakeresztelve“, hogy „én egyetlen egyszer is köteleztem

*) E rovat alattiakért nem felel a szerk.

az iskolás gyermekeket, hogy szüleiktől a népszövetség javára egy-egy koronát az iskolába hozzanak“, hogy „egyetlen egy gyermeket is megbüntettem volna azért, mert a korona beszállítása nem sikerült“, hogy „egyetlen egyszer is nem fogadtam el az emberek köszöntését a miatt, mert nem az én embe-reim (t. i. nem népszövetségi tagok)“, hogy „a kerényiekben miattam az undor és az elkéseredés napról-napra növekszik“, hogy „már ott tartanak, hogy katolikus hitükben is megrendülnek“, hogy „engem egy legény az utca piszokjába hempergetett“, hogy „miattam kerülnek a kerényiek a templomot“ és hogy „én az utcán mutatkozni sem merek“, — úgy szegény káplán létemre a saját családi vagonomból 2000 koronát ajánlok fel bármiféle emberbaráti, kulturális vagy hazafias célra.

Ha pedig valaki éppen azokra a bizonyos pofonokra kíváncsi, menjen el a zombori kir. járásbíróshoz és nézze meg ott a B. 361/909. sz. a. elfekvő aktákat és a saját szemével meg fog győződni, hogy még ott sem adtak igazat az ellenem áskálódó „ostoros-uraknak“, hanem annak a hecckáplán-nak, akit éppen templom előtt adott pofonok miatt jelentettek fel.

Ezek után pedig becses tudomásukra hozom a mélyen tisztelt „ostoros uraknak“, hogy ezentul sem fogok visszarettenni az önök ostoráttagóságaitól, hanem tovább is haladok azon a becsületes uton, amelyen egyházam és magyar hazám érdekeit legjobb lelkiismeretem szerint teljes erőmből szolgálhatom.

Kerény, 1909. július 13.

Raile Károly,
káplán.

HIRDETÉSEK.

Kiadó földbirtok.

477 katasztrális hold
szántóföldem

a zentai határban
gazdasági épületekkel

folyó évi október hó 1-től

kezdve több évre
haszonbérbe kiadó.

Értekezhetni velem
Zentán szóval vagy
írásban.

RUDICS IGNÁC
földbirtokos. 169—10—8

Hirdetések felvételnek
a legolcsóbb árak mellett
LAPUNK KIADÓHIVATALÁBAN
Erzsébet-körút 13. sz. alatt.

3140/1909. szám.

Pályázati hirdetmény.

A bácsalmási járáshoz tartozó Jánoshalma községben elhalálozás folytán üresedésben levő **községi irnoki állásra** az előzetesen kiírt pályázat eredménytelensége folytán **folyó évi július hó 31-iki határidővel** újlag pályázatot hirdetek.

Ezen állás javadalmazása a következő:

1. Havi előleges részletekben felvehető évi 800 korona készpénz fizetés.

2. Az ital és fogyasztási adónak a község által történő egyezségi megváltása esetén évi 50 kor. kezelési díj.

Bácsalmás, 1909. július hó 10-én.

2—1

KOLLER OSZKÁR,

182—2—1

főszolgabíró.

HEPPIUS-SMOTORVÁLLALAT
BUDAPEST, RÁKÓCI UTCA 30.

ELISMERT LEGHIRSEBB
CSÉPLŐKÉSZLETEK

TELJES JÓTÁLÁSSAL

ÜZEMBEN
BÁRMIKOR
MEGTEKINT
HETŐK.

ELSŐHENDŐ
SZIVÓGÁZTELEPEK
ÜZEMKÖLTSEG.
LŐERŐ ÓRÁNKINT
KB. 1 1/2 FILLÉR
ÜZEMZAVAROK KIZÁRVA.
ÁRJEGYZÉK INGYEN.

103—26—21

A magyar újságírás szenzációi!!

A NAP

A magyar közönség legkedvesebb
o o o lapja! o o o

A 48-as eszmény és a magyar
nemzeti törekvések egyetlen hű
és kérélngetetlen szószólója.

Főszerkesztő: Felelős szerkesztő:
BRAUN SÁNDOR HACSÁK GÉZA

Naponként 125,000 példány!

Egy szám: 2 krajcár.

A NAP előfizetési ára:
Egész évre 16 K — f. Negyedévre 4 K — f.
Félévre — 8 K — f. Egy hónapra 1 K 40 f.

FIDIBUSZ

A legkittünőbb magyar élelap!!!
Páratlan népszerűség!!
Remek szöveg. Pompás képek!
o o Mesésen olvasó! o o

Egy szám 5 krajcár.

A FIDIBUSZ előfizetési ára:
Egész évre . . . 6 K — f.
Félévre 3 K — f.
Negyedévre . . . 1 K 50 f.
Egy hónapra . . . — K 50 f.

Aki a „FIDIBUSZ“-ra legalább egy
félévre előfizet, ingyen kapja a
díszes „FIDIBUSZ - NAPTÁR“-t.

Mutatványszámokat küld a kiadóhivatal:
- BUDAPEST, Rökk Szilárd-utca 9. -